

Wie gelooft die mensen nog?

De Standaard, 12 juli 2011

Er is geen weg terug, nu Bart De Wever definitief de bruggen met Elio Di Rupo lijkt te hebben opgeblazen. Maar ook de Vlamingen zelf dreigen het slachtoffer te worden van een verrottingsstrategie, schrijft **MARC HOOGHE**.

Ik stel me Elio Di Rupo en Bart De Wever vaak voor als twee ontsnapte gevangenen, die met een loodzware ijzeren ketting aan elkaar vast zitten. Voor u me ervan verdenkt er een wat vreemde fantasiewereld op na te houden: dit is een van de klassieke scenario's uit de speltheorie. Het prisoner's dilemma gaat als volgt: de twee gevangenen wantrouwen elkaar, en ze verdenken allebei de ander ervan hem te willen verklikken bij de politie, in ruil voor strafvermindering. Als ze er, vanwege dat wantrouwen, niet in slagen samen te werken, belanden ze allebei voor de rest van hun leven achter de tralies. Als ze hun wantrouwen overwinnen, kunnen ze allebei verder van de vrijheid genieten.

Het dilemma is zonder meer van toepassing op de twee protagonisten in het drama dat we nu meemaken. Bart De Wever heeft de Franstalige stemmen nodig om zijn droom van een meer autonoom Vlaams Gewest mogelijk te maken. Elio Di Rupo beseft dat hij een regering nodig heeft om het sociaal model waar zijn partij al 126 jaar aan gewerkt heeft, levensvatbaar te houden. Als ze er niet in slagen samen te werken, krijgen ze allebei nul op het rekest en bereiken ze allebei niets.

'Perfide of dom'

Ik heb heel lang geloofd in de goede wil van N-VA en de PS om samen een regering te vormen. Als je iets wil bereiken, dan moet je het nu eenmaal hard spelen en daar hoort een uitputtingsslag bij. Maar na wat er de afgelopen dagen is gebeurd, geloof ik daar niet meer in. Als je je medestander 'perfide of dom' noemt, dan blaas je alle bruggen op, en dan verdwijnt je blijkbaar liever achter de tralies dan je medestander ook iets te gunnen. Die strategie leidt nergens toe, zelfs niet tot een splitsing van BHV, iets wat nu nochtans binnen handbereik lag. De verrottingsstrategie is dus werkelijkheid geworden. Het argument is nu dat elk eerbaar compromis niet veel meer is dan 'aanmodderen', maar ik heb de afgelopen dagen in elk geval weinig alternatieven gehoord voor die weg van de geleidelijkheid. Het is gemakkelijk te herhalen wat men niet wil, ik zou nu wel eens willen horen wat men wel wil. De Wever en Di Rupo lijken ook te beseffen dat ze door de Belgische kiezer aan elkaar vastgeklonken werden: na elke stoere uitspraak volgen dan wel wat verzoenende woorden, maar als onderhandelingsstrategie levert dat niet veel op.

Het vreemde is dat een deel van de publieke opinie in Vlaanderen die verrotting niet eens erg lijkt te vinden. Ik heb het dan niet eens over allerlei instant-peilingen, die meer te maken hebben met sluwe partijpropaganda dan met ernstig onderzoek. Maar het beeld is gegroeid dat de Vlamingen nu allemaal met Audi A6 bedrijfswagens rondtoeren en, stel je voor, die perfide Walen willen dat nog zwaarder belasten ook. De verrotting, zo denken we, slaat louter op ons sociaal model, en het zijn enkel de Waalse werklozen en gepensioneerden die daarvan profiteren. De Vlaamse meesters van het universum die rondtoeren in hun Audi A6 hebben immers geen hoogbejaarde ouders die langdurig in het ziekenhuis moeten verblijven, en ze hebben evenmin kinderen die bijzondere zorg nodig hebben. Het lijkt misschien of ik er een karikatuur van maak, maar ik zie geen andere verklaring voor de manier waarop we nu zo mak reageren op de ondergang van het Belgisch sociaal model. We weten allemaal dat er dringend maatregelen nodig zijn om onze sociale zekerheid te restaureren, en als die er niet

komen omwille van partijpolitieke machtsspelletjes, dan betekent dat het einde van ons sociaal model.

'Vijf minuten politieke moed'

Er is de voorbije dagen weer her en der geschreven worden dat het Belgisch model zijn grenzen heeft bereikt en dat het gewoonweg onmogelijk is geworden om nog een regering te vormen in dit federale land. Dat is je reinste onzin. Er zijn heel wat landen waar de regeringsvorming moeilijk verloopt, en er is geen enkele theoretisch gefundeerde reden waarom dat in België niet meer zou lukken. Om maar eens een verkiezingslogan van vier jaar geleden te recyclen: al wat we nodig hebben is vijf minuten politieke moed. Als de CD&V afgelopen donderdag het had aangedurfd zowaar een eigen mening te hebben, dan waren de gesprekken nu al bezig. België is niet onregeerbaar, zoals de regering-Leterme overigens elke dag aantoon. Maar het land wordt wel onregeerbaar als de politieke partijen die dit land gemaakt hebben tot wat het is, bang zijn van hun eigen schaduw.

Die vijf minuten politieke moed komt er uiteindelijk wel. Alleen zullen we eerst een pijnlijke tik op de vingers moeten krijgen van de Europese Unie en het IMF. In Spanje, Griekenland en Portugal weten ze al dat politici daar bijzonder snel op reageren, en dat het er dan eigenlijk niet meer toe doet of een partij links of rechts is, of in ons geval, Nederlandstalig of Franstalig. Het spijtige is alleen dat die tik ons allemaal pijn zal doen. En dat ook de Vlaamse A6-rijders zullen merken dat ze gepensioneerde ouders hebben, zieke kinderen, en hulpbehoevende burens. Willen we echt in dat soort Vlaanderen wakker worden?

© 2011 Corelio